د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ

مينه او دوستی-صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زموږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ او کامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پروړښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبرې:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادې چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولې نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلې دې. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبې معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهنې تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منته

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رنا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړي چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک **مخ**

شاعر 1
ښکلا اوهنر 1
دصلح نړۍ 3
مینه اودوستي 5
صلح کل 7
ابتکار 7
ژوند 8
دمونږ دسفریوه خاطره 9
دهقاني 10
دوطن محبت 11
دوطن پالنه 12
ګرانه وطنه! 13
دوطن خاوره 15
سپین غر 16
په باغ کښې 18
آزادي 20
دزړه شکوه 21
دژوند ډیوه 21
پسرلی راغلی 23
دبهارفیض 24
دخزان سندره 25
دمني خاطره 26
په وربل باندې ګرد 27
دحسن جلوه 28
ملت اومملکت 28
لوی افتخار 30
ویده ګوجر 32
ناڅاپي کاڼی 33
تګی اوریا 37
عاقبت 38
زما حال 39
دامیدرڼا 40
لمره! 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه.. 42
دافغان ترانه 43
ديووالى ترانه 45
دمعارف ترانه.. 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره... 48
نه ځي 49
ښكاري باز 50
زخمي زړه(١) 52
دشاعرنظر 59
څه گورم.. 60
غريب ماشوم.. 61
خوارحسن.. 62
همدردي 63
حسن اونظر.. 64
بېڼاى... 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمني.. 67
په ليلى پسې ځم 69
خومره به ښه وى 69
څه يم 71
زما گناه 71
زما خوب... 72
انسان 73
څه جوړشوه؟.. 75
عدالت... 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه.. 79
خاورې اوگردونه... 79
علم اوپوهه 82
سرپټوب... 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.......... 84
دروح اطمينان 84
صبر.......... 84
ددنيا قانون.......... 85
يوسف اوزليخا.......... 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.......... 86
بي خبري.......... 87
علت اوسبب.......... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين.......... 89
شعراو حكمت.......... 91
سپين او تور ديوان.......... 91
حقيقت.......... 92
ثواب 93
دشاعرشعار.......... 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښي.......... أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانډې سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په وږمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي　　دښایست بت ته سرټېټوي

له هرقیده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني　　سرکښې فکراوخیال جهاني

نه یې یارچېرې شته نه ربیار　　خوآرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري
مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکې اود روس نشته
ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړې
شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پتنګان ورسره عشق لري هرګوره
دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی
که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي

ننداروتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلی په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معناوي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته
په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زماوي

په سپین مخ چې توري زلفې راخورې شي
دښایست دډیوې لاښه تجلاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورلـــه ســـپين ســـره ښـــه ښـــکاري ســـپين لـــه تـــوره
څـــه بـــه ښـــه وي چـــې يوبـــل ســـره پخـــلاوي

دهنرصـــــــنعت اوحســـــن پـــــه عـــالم کښـــــې
هريوګـــــل چـــې پـــه هـــر رنـــګ کښـــې وي زېبـــاوي
ښـــکلی مـــخ لـــه هـــرې خـــواچې راښـــکاره شـــي
د الفـــــــــت ســــــــترګوليدلی لاپخــــــــــوا وي

دصلح نړۍ

هغــــــــه ورځ بــــــــه بختــــــــوره وي هرګــــــــوره
چـــــې دســـــپېنو زړونـــــه تورنـــــه وي لـــــه تـــــوره
کرکـــــه نـــــه وي يولـــــه بلـــــه محبـــــت وي
وروروڵـــــــى صـــــــلح صـــــــفاوي ښـــــه نيـــــت وي
مرورخلـــــــق يوبـــــــل ســـــــره پخـــــلا شـــــــي
نـــــه چـــــې غوښـــــه او چـــــاړه هغـــــه او داشـــــې
بشـــــري دوســـــتي قايمـــــه پـــــه جهـــــان وي
خـــــوښ پـــــه صـــــلح هـــــم کـــــافرهم مســـــلمان وي
نـــــژادي تـــــوپيرهېڅ نـــــه وي پـــــه دنياکښـــــې
نـــــه پـــــه شـــــرق اونـــــه پـــــه غـــــرب نـــــه امريکاکښـــــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقايم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي يوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآيين کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونګړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورترلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټيټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړي تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولي کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت" هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاخني ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زمآيين له تانه

مينه اودوستی

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازره ته نژدي کاندي
دخوارجونکړي ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکي ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نيسي
مينه په ماباندې پيرېان راولي

ګوره په سپين مخ باندې توري زلفې
توره شپه څنګه مهرويان راولي

په ښکلومينه دهرچاراځي
خواران زما مينه په ځان راولي

دغريبانواو بې وزلو دوستي
سرې په خيراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستی په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي
صلح وسلام امن وامان راولي

يودوست دبل دوست دخوښی دپاره
خواري زحمت تکليف په ځان راولي

دتورو سپين اوسره دوستی خاطره
سپين مخ سري شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګوري
درته دګډ ژوندشاهدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګۍ نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسېږه
له دي ټيټې هواپورته له طيران سره اشناشه
دزمان مکان په قيدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبند دي فکرخاوند ده دوهمونو نظربنده!
که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دريدلی پې سرکوزی
ځان دي نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندي نسکورېې
بې ايمانه راته ښکاري له ايمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداي شان سره اشناشه
دجهان تاريخ ته ځيرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ يومٍ هُوَفي شأنٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دي کار دی په خوروترخوژوندی يې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریدار دی

دیارغیږ کښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلدار دی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګار دی

مجاهد دحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګار دی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخوار دی
ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیار دی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مايوسي لويه ګناه ده مرګ دی مړينه ده فناده
په اميد ژوندون ته ګورم که چېرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ايرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوښنډشئ غلامانو
غلامان چې پيدانشي باداران به بيچارې کا

دموښن دسفريوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنيا ده
مينه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غيږکښې نيول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي ياراني
نه هجران شته نه دهجرتراني
بې ريباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعويذنه شکراني
که په ګل پورې سينه مږې بلبله
که دشونډوښکلول وي يوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقاني

دهقاني ښومره ښه كاردى   هردهقان سړى مالداردى

لري مېړي اوپسونه   شنه پټى اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوكښې   پاس دونوپه سروكښې

نغمې اوري دبلبلو   وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له بركته   اوله خپل عالي همته

له سپيروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداكړي   داتياره جهان رڼاكړي

وچ ډګراوبيابان   كړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

كړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

كه غلې اوكه مېوې دي   كه دګلونښې غنچې دي

كه طعام كه فاكهه ده   كه دښه ځاى ننداره ده

ددهقان دلاس اثردى   دهقاني ښه لوى هنردى

ددهقان دبازو زوردى   چې نن داجهان سمسوردى

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښكلونښه لباس   داد چاپه سرالماس

دښېداى كوركښې سره زر   داښايسته ښكلى زيور

ددهقان دكارحاصل دى   پرې پوهيږي چې عاقل دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنهاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زیات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپریم نه ویرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

یم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غیرت ګټلی شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی یم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم

زه هغه یم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه یم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوېې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوتېه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتې
وبه نه شېندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دورورته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته
دوطن آب وآبرودي که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته
دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته
چاچي ایښی په دي تي درسره خوله ده
هغه خوراو رورګڼه دسترګوتورته
هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته
په ,,الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړي دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زره ددنیا یې
ښاغلی تاج ته دایشیایې
وردستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالي تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازېږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي ځومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونږوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته

څوک تېنګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه

مونږ لاندې کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرموېودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

شاه اووطن نه ټول قربانېږو

ځای دغيرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپيداکيږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزيارباندې له توروخاوروزرجوړيږي

دکاريګردلاس ټاکونه ګوهرجوړيږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپيدا

حيف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېديا

ياپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړيا

څه چې لری وايې خلې ته په ګران قيمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپيپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وږۍ زمونږدي اوشړۍ اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه يوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي بې دپردیوبلبل

هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کیني پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پیداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي

ځمکه که کیني نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولـه وسپني فولاد اوماشینونه جوړکړه

مونږ تـري ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاویل چې کوه قاف نه   هغه خوا یوه کلا ده

ښاپیریان پکښې اوسیږي   پکښې بل شانته هوا ده

پیره داربې یوسپین دیودی   ورنه ویره د هرچا ده

څوک پردی نشي ورتللی لاربې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوربدلی په یووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې بې تل ګرځي سپین بازان کوي څارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورنښتریې توري زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپیڅلی ښکاره کیږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحریې له کنډوه نمراخیږي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپیڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګیږي

درنوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلیږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کانوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهېږي   جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو   پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لرې سرسبزه   پکښې مېشت دي ولسونه
ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې ننداري کړي
دسپین غره تورې لښکرې دښتروېې پیرې کړي
دامتل دی پښتنوکښې   په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه   تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی   درڼا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلیږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشرو دمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوتراني وې
یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژونده‌پرغنیمت دی
ددې باغ خوږې میوې څه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړې په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندي کړي په قفس کښې چې ویږه
بل په سره اوربانده‌ي نیسي چې کړیږه
کاشکې نه وای پیداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غرشو داخه وایې
ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې
داخوخپله هسې نه دی پیداشوی
انسان ډېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړې خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي
داګلش په سپیره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته
ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته
که یوويني تویوي اوخونریزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقریزي کړي
دیوه لاس کښې که توره اوټوپک دی
دبل لاس ګوره تناکوخخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړۍ کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وربښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر
په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوښکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونـــــه دېـــــردي ګلرخـــــان نشـــــته   دګلوخواکښـــــي بلـــــبلان نشـــــته
ننـــــداري شــــــته دي ســــــترګوردپاره   دســـــــترګوروقدردان نشـــــــته
مطلـــب دپـــاره تـــک راتـــګ دېـــردي   مینـــه پـــالونکی آشـــنایان نشـــته
پـــه بـــاغ وبـــڼ کښـــي تـــازګي ګـــورم   تـــازه فکرونـــه نـــن زمـــان نشـــته
دلوبومنډوميـــــــــدان جوړشـــــــــوی   میـــدان دفکردجـــولان نشـــته
پـــه ادیـــرو بـــه ګـــلان راشـــنه شـــي   پـــه مړوتاثیرنوردبـــاران نشـــته
پـه خولـه ډېرښـه دی زړه پـي ښـه نـه دی   ښـه فکـر نشـته ښـه ګمـان نشـته
مـــین پـــه ګټـــه زړه شـــي دګټـــي   ســـنګدلان ډېـــردي مـــوم دلان نشـــته
دزوراو زروغلامـــــــــان ډېـــــــــردي   دلتـــــه دزړوصـــــاحبان نشـــــته

هـــــــوا هـــــــوس کـــــــره خلـــــــق مريونـــــــه
آزاد هــــــــوس نــــــــه یوانســــــــان نشــــــــته

دژوند هیوه

شـــــــــپه دوصـــــــــل وه مجلـــــــــس وديـــــــــارانو
دمینـــــــــــــو د دردمنـــــــــــــو رنځورانــــــــــــو
دژونـــــــدون ډیـــــــوه دعشـــــــق پـــــــه اور رڼـــــــا وه
دخلـــــــــوت کورکښـــــــــي دحســـــــــن تجـــــــــلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړې پيداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنياکښې يوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووينې سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مېن په دې رڼايم
له قديمه په ډيوه باندې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډيوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مرينه

سوزوساز د زندګی ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه ویریږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لویږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې دربانديږ پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم ډیرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوږیدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازیری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي بېي وبايلله

پاڼي رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سېره سيلۍ ولګېدله

زېړي پاڼي چي رېږي خورالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ وړوره کومي خواته
چي زما اوستا په سرسوری کېدله

اوس کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دي هواکښي شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډي ليږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يي له کابله

چي هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښي
ته يي ساتي ديخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسي چيچل نه کا
ستا هواده بي آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دي خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دي اخلي خراجونه له وربله
بدايان دي هم هواته هوسيږي
درروان دي ګرنديوکښي په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخيردي زيات شه يوپه سله
زيرنارنج دي په شنوپاڼوکښي داوايي
په خزان کښي مي بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزيړرنګ عالمونه
داچي باغ کښي طلايي رنګونه وينئ
که پوهېږئ خپل قيمت نښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله
په طلاؤ کښي ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساره راغله زيړي پاڼي راتويږي
سورتنور دغريبانو پرې تودېږي

په ګرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و
په سړوکښې سره لمبه ده چې بلیږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله میوه وي په باغوکښې
کله سیوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼي دي په کارکله لرګی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مایل شه
نرګس زېړشه له ارمانه شینکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شین شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه یوپه سل شه
دعاشق بوری په عجزاوپه نیاز دی
چاچې کړله سرلویې راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
داخاکې تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د،،الفت،، په ژبه داسې وستا یل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته

ژرراپریووت چې پې ستا ښه بشرولید

دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي

په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید

نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی

سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید

دعشق دام دی هرطرف ته غوړیدلی

خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید

په طلسم رانه حسن زړګی ویوور

نازمکیزکښې مې دسحراثرولید

راځرګنددعشق قوت اوزورشه هله

چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید

دواړه وروځې یې لیندی بانه یې غشی

مسلح مې نن دحسن افسرولید

لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي

ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوممکلت

یوه باغ کښې وې ولاړې دېرې ونې

هره پانه یې لایقه دستاینې

خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې

له یوې خاورې پیداد یوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوي ویالي اوبه ورته راتللي
په یوه هواکښي ټولي لوېدلي
ددي ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدي وشريک يوبي واکدارو
ځيني جگي ځيني ټيټي کوزوپاس وي
لکه گوتي ديوه وجوددلاس وي
چامېوه لرله چا بنايسته گلونه
دچاسیوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼي اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويي وه نورخه نه و
بل سره رنگونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمي وي پکښي خوروازه

هرمرغه مويږانده له خپل اوازه
رنگارنگ گلونه ويوه چمن کښي
لکه وي چي ولسونه په وطن کښي
هريوبوټی پخپل ځای کښي سربلندو
دباغبان سترگوکښي هريوارجمندو
په حقونوکښي بي نه وخه توپير
ماليارو په هري وني ډېرزهير
يوله بله بي په هرحال کښي شرکت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لکه باغ يوملکت وگڼه وروره
پکښي هرقسم گلونه بوټي گوره
وني ډيري خوباغ يودی که پوهيږي
که وي بل رنگه فکرډېرغوليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه او سېدونکي ديو کوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپين او توروي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سر دافتخار تاجونه
چې يې په سروي رسولي ډېر مشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېر دي خوهر کار ګوره شه کارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرور کول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعمار دبربادۍ دپاره
دحق ګټلو او دخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت او سرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچا مرګ دشجاعت او عشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غونډې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابر حلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــــورمرګ بــــه ســــتايل کېــــږي پــــه دنياکښــــــې مــــدام

پــــه هرنظرکښـــــې بــــه حقيــــروي مـــــرګ او ژونـــــدد غـــــلام

پــــه ځــــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنـــــام وننـــــک وينمـــــه

لــــــوی افتخـــــــاردآزادی دپـــــــاره جنــــــــک وينمـــــــه

دېـــــره شـــــانداره کارنامـــــه پـــــه هغـــــه درنـــــک وينمـــــه

چـــــې دمظلـــــوم لاس دظـــــالم پـــــه وينــــو رنــــک وينمــــه

هلتـــــــــه چـــــــې ظلـــــــم، تجـــــــاوز، فرعونيـــــــــت وي ولاړ

پــــــه مقابـــــل کښــــــې پـــــې همــــــت، ننـــــک وغيـــــرت وي ولاړ

حقيقـــــــــت تـــــــريخ دی مګــــــــرزه انکـــــــارکولی نشــــــم

جهـــــان مـــــې وينـــــي چـــــې زه ځـــــان قربـــــانولی نشـــــم

دپښـــــــتنو درانـــــــه نومونـــــــه ښـــــــه ســـــــاتلی نشـــــــم

دپنجـــــابي مخکښـــــې پـــــه برېتـــــولاس وهلـــــی نشـــــم

دېرپورتـــــــه ګـــــــورم چـــــــې دپلارنيکـــــــه يادګارتـــــــه ګـــــــورم

دېرښــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل تيـــــټ ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لـــــــه پښـــــــتو نـــــــه دچـــــــاويره دچاډارنشـــــــته

هغـــــــه غيـــــــرت هغـــــــه هيبـــــــت هغـــــــه وقارنشـــــــته

پـــــــه زروتنوکښـــــــــې يـــــــوتن هـــــــم فداکارنشـــــــته

ځکـــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانـــــدې اقرارنشـــــته

هغـــــه بـــــه څـــــه وي چـــــې خپـــــل حـــــق پـــــه چـــــامنلی نشـــــي

يادخپـــــل حـــــق دپـــــاره ځـــــان قربـــــانولی نـــــه نشـــــي

پـــــــه باجوربانـــــــدې راغلـــــــی څـــــــه بلاوينمـــــــه

لـــــــه باجوړنـــــــه جـــــــوړه شـــــــوی کربلاوينمـــــــه

پـــــــه پـــــــاک نامـــــــه دېـــــــره ناپاکـــــــه نارواوينمـــــــه

دبـــــــل پـــــــه زورمســـــــته مغـــــــروره مارشـــــــالاوينمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نيمګړې وينم
دغه دتېروخت توريالي څه قدرسترې وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
يو دوه ګوجرومېښې پوولې
هريوه خپلې مېښې روزلې
نه يې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوخارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
څوک چې ساتونکي اونګهبان وي
يوساعت خوب يې زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې يې په ويښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بيدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غليم چې هجوم وکاندې

يوتن خوب وېووړنصيب يې خوارو
هغه بل ويښ و بخت يې بيدارو

د دواړومېښې وزيرېدلې
سپورمۍ اوستورووړته کتلې

چې ويښ ګوجرکړې مېښ کتې تۀ تولې
له خپلومېښولاندې راتۀولې

څه يې چې تۀول کړه هغه يې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه

هغه چې ويښ شوسباله خوبه
وې ليدله دارنګه لوبه

تپوس يې وکړله خپل ملګرې
دامې په برخه څه رسېدلې

داسې قسمت ته خوحيراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګرې ووې چې خوب کوينه
مېښې يې نر نرکټۍ راوړينه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
وريسې جوړشي بيامتلونه

ناڅاپی کانی

يوه ويلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

له ویرې زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرخه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشي هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانوروهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لږخه په فکردتحقیق شه
خپلوتولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولې ویوکانی له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلی په چابانډې
چې ولاړوبې خبره تېرېټ دلاندې
همداکاني وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشوموده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشووبلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نویې کانی له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ريبي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينې احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کرې که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکره ښه تخم د,,الفت"
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

ټکی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا

د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا

اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا

ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا

چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا

خپله ګټه اوضررخیروشر بولي
دانسان دقضاوت دغه معنا

انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو
نوم پري کښیږدي درواونارو

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم
دادنیاده ګډه وده تماشا

په حرامونارواسرې ته ورشي
څه لولې اوبې حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سېلاب داوښکویوسي
چې خواران اوغریبان چاړولي
نن سبا به داقبال له تیلې کوزشي
چاچې سترې اوستومانه ځغلولي
زمانه به یې دنورو خندنې کا
چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي
ښه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي
له دې خرآسمانه هروخت ږلې اوري
وړي سېلاب دزماني واړه ښاغلي
دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې
بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلونې دي پوهېږم
ځکه ماتربنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تيت وپاس خراوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پورې ترلی

دی دنيا ته مې په بل نظركتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه
څومره ډېركارلرمه

پمه پښيا بل اوپه لاركښې خنډوخارلرمه
بيړه تلوارلرمه

ملګري تللي زه وېده پاتې بېدياكښې پمه
غره اوصحراكښې پمه

واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه
يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروكښې په منډه لكه برق تېرېږي
په لاركښې نه دريږي

زماپه مخكښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه
خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې كوټه ګرله توده اورڼا
هم راډيوپرې ګويا

زه لاتراوسه دتيلی په دكان كارلرمه
ورته جارجارلرمه

هريوميدان كښې دی ولاړكوي اظهاردكمال
اودخپل جاه وجلال

زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه
دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هركاركولی
زياراوزحمت ويستلی

كسب وكارنكړم چې غنی دولتمن پلارلرمه
پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامید رڼا

نوی دوردی راغلی
یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي
چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده
رڼا پېي دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرکوره
نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې
نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل
راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی
شاګردان پې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره
ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوا ل دې معلومېږي

سوا ل دمرګ او دژوندپېښ دی
مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت پې په تیاره کښې
نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه
چې نورتېول تري ګرېزان دي
لېر څه وغوړوه سترګې
چې ته څه پې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم څاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانډې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي
په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې اینښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لس وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه

خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی

وه زمونږ ډېوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

دوطن خاورې دي زر، تړې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردډې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ

که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداورووي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لویږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغېرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځـای دې دده وي دقام ليموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې

له غليمانو دې په امان يې

ته دې سرلوړی تل په جهان يې

زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو

دښمن دظلم دناروا يو

آزادي ستاتو آزادي ستايو

سرپه وطن ږدو په ننګ فدايو

نه ظالمان يونه مظلومان يو

ښاغلی نسل مونږ دافغان يو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بیرغ ټولیږو
یوله بله نه بیلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپيمان دی

بي علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښي دعقل په کوځوکښي په غېږه دپښتوکښي

لوی شوي يومونږ واړه خپل وطن رابانـدي ګران دی

بي علمه ژوندون ګران دی

روان مخ په رڼا يو مين په اعتلا يو دهرمرض دوايو

په لوړدترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی

بي علمه ژوندون ګران دی

دغيرت سندره

مونږ پښتانه يو د غيرت په ځای کښي سرورکوو | هم مال وزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو | ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ ميدان نه مونږ ته دين نه وايي | ملی آيين نه وايي

مونږ خپلوتوروته دسرووينوجوهرورکوو | اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظيفه ده زمونږ | دافريضه ده زمونږ

دخپلواکی درس خپل اولادته مکرر ورکوو | دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره | دآزادی دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښي توره سپرورکوو | زړه زرور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو | ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو | په وطن سرورکوو

دآزادی دښمن چي هرڅوک وي ناښاددي وي | خواروبرباد دي وي

مونږ دپنجري اسيرمرغه ته بال وپرورکوو | آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوو لره مارشال دپاکستان لري

سيسۍ ولې هوسۍ ولې وڕې وڕې مرغۍ ولې
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاريان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وريتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب يې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شایسته لباس په غاړه دبي علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ټرلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژیړدی
بې کما ل که لري ما ل هرڅومره ډیر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی يې پوټکی دسموروي
خلق يې پېژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبي آبه خلقو وی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت يې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم يې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس يې وینم
په ډېروزړونوکښې يې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلـــــــــيم ســـــــــــترګه ســــــــــوزېده ورځينـــــــــــــــې
پـــــــه غزاګـــــــانو کښـــــــې پـــــې نـــــــه ومــــــدار

اوس دلرګــــــی پــــــه شــــان پــــه چــــت کښــــې اېښـــی
نــــــه وينـــــې خــــــوب کښـــــې هغـــــه ليــــل ونهـــــار
هـــــــيڅ پــــــه کارنـــــه ده وخـــــت يـــــې لاړه تېرشـــــــه
خوتــــــــــه يـــــــې بولـــــــه تــــــاريخي افتخـــــــــار
چـــــې زمـــــاني نـــــــه څــــــوک شــــــي روســـــته پـــــاتې
شـــــــــي تــــــاريخي افتخـــــــار دغســـــــــې خـــــــــوار

نه ځي

درونـــــــدوالی غرونـــــــه، پښـــــــتونواله پښـــــــتنونه نـــــــه ځـــــــي

تــــــوروالی شــــــپو نـــــه رڼــــايي دلمــــر شـــــغلونه نـــــه ځــــي

دآزادی پـــــه لارکښـــــې ســــــراوما ل کــــــه لاړشــــــې زمـــــونږ

مــــــونږ پتنګــــــان يوپتنګـــــا ن بلوډېــــــوو نـــــه نـــــه ځــــي

څـــــو قرنـــــه کېـــــږي تـــــوره لاس کښـــــې د افغـــــان وينمـــــه

د تــــــورې بريښــــــااوس لــــــه اشـــــعارو د پښـــــتو نـــــه نـــــه ځــــي

دپـــــلار نيکـــــه څنـــــګ کښـــــې مـــــو تـــــورې معلقـــــې وې تـــــل

دپـــــــلار نيکـــــــه تعلقـــــــات نســـــــل نمســــــــونه نــــــــه ځــــــي

دبابــــــــــا ګـــــــــــانو اونيکونـــــــــــــو دلاس نښــــــــــــه ده دا

دتـــــــورې قـــــــدر زمـــــــونږ ســــــــترګواوليمونه نــــــــه ځــــــي

د پخوانيـــــــــو خـــــــــوی عــــــــادت مــــــــونږ پرېښـــــــودلی نشــــــو

د ښـــــــکار عــــــادت د بــــــاز باښـــــو د اولادو نــــــه نــــــه ځـــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمـــونږ پــــه زړوکښـــې کــــه مــــړې شــــويدي اوس

بيابـــه تــــازه شـــي مــــړه اورونــــه لــــه ســــکرونه نــــه ځـــي
بيابــــه اور بــــل کـــــړو دظــــالم اوددښــــمن پــــه خونــــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــــه ســــينونه نـــــه ځــــي

کــــــه پـــــه برهـــــــان اودلايلوفيصــــــــله ونشـــــــوه
غوځـــــــه اوپريکـــــــړه دچړوتوړولــــــه خولونـــــه نـــــه ځــــي

ښکاري باز

بــــــــازنيولي پــــــــه منګولوکښـــــــــــې سيســــــــــۍ وه

خونـــــــــدوره مـــــــــزه داره ښــــــــه مــــــــــړۍ وه

چـــــــې بـــــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــــه ســـــــلامته

بــــې ځــــه طمــــع بــــې احســـــانه بــــې منتــــه

چاويـــــــل ورتــــــه چــــــې اى بـــــــازه نادانــــــــه

ځــــــه ليــــــدلى تالـــــــه لاســـــــه دانســـــــانه

چــــې پــــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځــان تـــه

ورتــــــــه نيســــــــې دهواپرنـــــــــدګان تـــــــــه

ولـــــې بـــــل مرغـــــه نيـــــولى لـــــه غـــــړۍ تـــــا

ولــــې ورکړلــــه انســــــان تـــــه دامــــړۍ تـــــا

تاپخپلــــــــه ولــــــــې نــــــــه خـــــــوره هواکښـــــــې

پــــــاتې نشــــوې ولـــــې دې لويــــــه فضاکښــــــې

لــــــه پنجـــــو د بنيادمـــــه چـــــې شـــــوې خـــــلاص تـــــه

ځنګــــــه راغلــــــې ورتــــــه بياپــــــه دېــــــراخلاص تــــــه

قــــــدرت تــــــاله درکــــــړى لــــــوى وزرونــــــه

ســـــتا پروازلانــــــدې خــــــداى کـــــړى اوچـــــت غرونــــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی
څه احتیاج لرې انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې
چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راټیټیږې
پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې
په کوم تارباندې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې
بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابیل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی

داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه

ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی

خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو

مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي

په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجودووی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي
مرورله ټول جهانه
بیا کوم غم درته پېښ شوی
له یارانو نه جداېې

ای زما زخمي زړګیه!
ګله من له خپل پردیه
دفلک له بې مهریه
که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غونډې کړېږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته
راته ووایه څه غواړې
په کوم ښکلي مخ مین یې
له اسمانه دې زړه شین دی

ولې شپه او ورځ ځوریږې
په څه باندې خوشحالیږې
که دچاپه غم کړیږې
که انسان ځنې وېریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مرورېږې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو
التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه
مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه
له پیمخې اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه
یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هیچانه مه ویریږه کړه ښکاره ارزوما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړي
که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوروکښې
وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي
په فریادېي نوایانو
هرطرف ناري سوري
دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودې توان دی
وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی
که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن
په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي
ورورد وروړپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپیرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده
که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې
ددنیا پری سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی
مخ دځمکې پری تک توردی
یادغم توره کیږدی ده
یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه
په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی
طیارو پاس په هواکښې
ډکولیو بارانونه
ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سروونو څه نشته
دشپوورځو په میناکښې
دسروونوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده　　پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې　　لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي　　ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!　　په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې　　ژرووںکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه　　نن دوین او پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره　　دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه　　یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي　　بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري　　لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزماني نه　　بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوږی سترګې　　په هیڅ شاني نه مړیږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي داموونه

ددنیا مزاج بدل شو　　رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته　　ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه　　دهوا څپوړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته　　نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه بنایسته بنکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس　　لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي　　میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن　　دفولادونهنګان شول
دخوري مړی دپاره　　پخلا سپي اوقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تیرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې　　دي د تندر آوازونه
رنا ورځ پې توره شپه ده　　لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالي دي　　که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته　　چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول پې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سيرته — عالمونه دجهان شوه
څوک له لوري هلاکيږي — ځيني کونډې يتيمان شوه
هيوادونه نيول کيږي — ولسونه اسيران شوه
ځيني پريوتل له تخته — ځيني ځيني تاجدارا ن شوه

جوړقيامت دی په دنياکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړي — دنفاق اوريکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه — ورورد بل ورورما ل ته غل دی
دوه خواره ياران چې ګوري — يوه بل ته ايښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې — ته به وايې چې منقل دی

دامتل مې اوريدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښيارکړه

هرسړی مطلب اشنا شو — دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد — نه خجل په خيانت دی
څوبې لاس برنه وي دوست وي — چې لاس برشي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرميږي — دا عجيب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
ماليدلی دی په سترګوغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنياکښې — بل قانون کله چليږي
نقشه هره ورځ دځمکې — په قوت او زوربدليږي
چې قوي اوزوروردي — پخپل حدکله دريږي
يووطن په زوراوجبر — بل وطن سره ګډيږي

ضعيفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حيوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما ورور — ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنياکښې — زندګي شوله محاله
ضعيفان خلاص بدای نشي — دفريب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته — ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژوندون کاندې چې له مرګه نه ويريږي
مال وسربې په امان وي چې له خپل سره تيريږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي — تينګ په ننګ ناموس اودين شه
اوراوبوته غورځه وه ځان — فولادي اوآهنين شه
ښې تيرې پنجې پيداکړه — لکه بازاوباشاهين شه
نه وايمه چې بلبل شه — ياتوتي غوندې رنګين شه

ځيرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوری
کړه سرې اوتودې تيرې داتعليم کړې ژمی اوری

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی — ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره — دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی — توریالی موافلاطون دی
فیصله دتیغ په ژبه — دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کیږي
چې بې تیغه وي مړشوی په تخته باندې لوخیږي

توره حق اوحقیقت دی — شریعت پرې رڼا کیږي
توري شپې دولسونو — بې له دې نه سباکیږي
همدغه شرف پې بس دی — چې په توره غزاکیږي
دظالم اوخدای ناترسه — ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتیرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تیره توره — په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي — چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې — حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي — په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده دېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلیوه یادشیطان وي

ظالمان په تیره توره — په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي — دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره — داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي — دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشق ردقران ده

په قوت دتیرې توري — له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم — سومنات ته رسیدلي
حق پالونکو توریالیو — خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام پې — په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک — که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې — که ښه نوم اوعزت غواړي
پاددین اودنیا ګټه — یاله خدایه جنت غواړي
ټول په توره ګټل کیږي — خوټینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي — تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی — که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی — غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه — چې هرڅه جهانګیران دي

تول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې — هیڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې — نه له شخړودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي تول — ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندي دپاسه — مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې پې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلي
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره! — دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته — ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه — درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي — دتېروتورولـه واره

بې دتوري له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل — سرورکړی هرپښتون دی
له شاغلوپښتنو — مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره — ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې — مالیدلی دامضمون دی

„مرنې دي چې یادېږي په سندرواوبه ویر“
دهر نشې ورکولې دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه — له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلۍ اوتندراوري — له خپل ځایه مه ښورېږه
بې له خدایه بل له هېچا — اوله هیڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته — ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(۱)الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه — دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه — دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې — واړه دي داستاغمونه
دازخمې زړه ستاله غمه — راشه وګوره پښتونه

دپښتون بیرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحا ل خان ختېک خوشحا ل کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده — که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده — اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی — که غیرت ایمانداري ده
ددې تولوای پښتونه — تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غیږه وازه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لویه خدایه — که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې — درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې — دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو — بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوښوارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم — امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو — امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی — په دنیاېې ستر ګې سرې دي
چادبل مقصددپاره — سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې نه ورته نښکاریږي پخپل قام دده پیرزووي

نه خبرېه دغه رازشه — ای زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې — ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوراوري — بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته — وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بیړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه　　په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله　　اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم　　سرترسره ته نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې　　لکه یووجودښکاریږئ

چې پردوله یوښکاریږئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بیلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده　　په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې　　خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشانې غریږو　　مرو د یووجود په مړینه
اختلاف دنظرنشته　　چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوي سترګې کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ !ای پښتنوورونو　　یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره　　به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي　　په یوه غم به ګړیږو
په نامه دپښتنوالی　　به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي　　دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي　　له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه　　پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه　　کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرکوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډیره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه یې پیژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دناداان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼي دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه وېرنډونکې ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځيني بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سرې ځني شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپيغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فيشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریـــــــب کالـــــــه ماشـــــــوم دی هرهلــــــک یوځـــــل وهلـــــی

نــــازېي هـــــېڅ نـــــه دی لیــــدلی پــــه ژړاکورتــــه راغلـــــی

چــــا اخیســـــتی غیږکښــــــې نـــــه دی لـــــه ســـــپیروخاورونه کلـــــه

کــــوروکلي کښـــــې بـــــې قــــدره خــــوار وزاردی اوســــــېدلی

ګلالــــــی ځیـــــرک هلـــــک دی کــــړي خـــــوري خـــــوري خبـــــري

خودخـــــان ملــــک ځـــــوی نـــــه دی چـــــې پـــــه خلکـــــووي منلـــــی

بـــي لـــه خپـــل پـــلاره بـــل هېڅـــوک ورتـــه نـــه ګـــوري پـــه مینـــه

دغریـــــــــب ســــــــــړی اولاددی چالانـــــــــــه دی پېژنـــــــــدلی

التفـــات ورتـــه هـــــېڅ نشـــــته ددې ځـــــای لکـــــه چـــــې نـــــه وي

لاره نلـــــري مجلــــــس تــــــه لـــــري ناســـــت دی هلتــــــه غلــــــی

پـــــه مکتــــب کښــــې لیـــده نشــــې مدرســــې تــــه بــــې پربــــږدي نــــه

لاتراوســــــــــه معلـــــــــم تــــــــه یاملاتــــــــــه نـــــــــه دی تللــــــــی

رئیســــــــانو حاکمـــــــــانو ورتــــــــه هـــــــېڅ نــــــــه دی کتلــــــی

دلویـــــــانو مجلســـــــوته کلـــــــه هـــــــېڅ نـــــــه دی ورغلـــــــی

پـــــه زړه خــــــواره جامـــــه کښـــــې دلتـــــه هلتـــــه غلـــــی ګرځـــــي

کبــــرجن هواتــــه ګــــوري چــــې یــــي هــــېڅ نــــه دی لیــــدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی

زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره

په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني

په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره

نه په پوهېرم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی یاطبیعت و د انسان دا

چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره

دیوسف دغلامی یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو

راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چاري کاندې

قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو

خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لر قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رتېل کېږي

ډېرزماپه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځې دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښي په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خوار وزارشته
بدایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دورېښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي رياکار سپینه رداکښې

دیوسف څیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! څېرې کړو دابې جامې رنګینې
پکښې وګورو څېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره
سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډ ک زړګـــــی لـــــه اوښــــکوګرځي وربځـــــې پــــه آســــمان کښــــې بيــــا
څــــــــه ژړاملګــــــــرې ده دژونــــــــــــديوې بربښناســـــــــــــره
ټــــول بــــاغ ژړيــــدلی ځکــــه اوښــــکي دي دګــــل پــــه مــــخ
ډېرلکــــــــه لا لــــــه داغلــــــی زړونــــــه شــــــته صحراســــــره
نــــه ښــــايي انســــان تــــه چــــې دبــــل پــــه غــــم غمجــــن نشــــي
لويــــه بــــــدبختي ده کــــــه څــــــوک نــــــه ژاړي لــــــه چاســــــره
داســــې بــــې غمــــي دي خــــدای پــــه هــــيڅ کورکښــــې پيــــدانکړي
يوکورکښــــې چــــې ويــــروي اوبــــل خانــــدي لــــه ليلاســــره

حسن اونظر

دړانــــــده بـــــداې پـــــه کورکښـــــې ښايســـــته ښـــــکلی لـــــيلاوه
دنظرخاونـــــد څــــوک نــــه و، ببهــــوده پــــې تجــــلا وه
ډيــــوه بلــــه وه دحســــن مګرعشــــق ورســــره نــــه و
بــــې پتنګــــه ســــوزېدله شــــمع ځکــــه پــــه ژړاوه
دســـــــپين مــــــــخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروســـــــــــترګو
څــــه قيمــــت اوقدرنــــه و، زړه کښــــې مينــــه ددنيــــاوه
دښايســــت نــــوی بهــــارو، دګلزارجــــوش اوځــــواني وه
بينــــايې د ذوق هــــيڅ نــــه وه پــــه بــــل ډول مشــــغولاوه
دګــــل لورتــــه کتــــل نــــه و، بهارخوشــــې تېرېــــدلو
دمېووانتظــــار ډېــــرو دمــــادي ګټــــې ســــوداوه
دښــــکلا مېــــرمن خپــــه وه، دجمــــا ل څــــه قدرنــــه و
بصــــيرت تــــه وه محتاجــــه پــــه نظرپســــې شــــيداوه
مــــا ل دولــــت لــــه حــــده تېــــرو،واک پــــې خپــــل وهرڅــــه ډېــــرو
مګــــــــرداتش کتلــــــــو اوشــــــــعوربه تمنــــــــاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل څپه وي دږندوناپوهوکورکښي
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بهای

يو يې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خېټه يې لويه اوککره يې وړه ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېرورکره

مزدوران وږي دي يوه بې يي مړه ده ډېره

کوټه تووده ده تشناب تووددی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې څڅېدلی تري پيړه ده ډېره

کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکريې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره
په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به بېې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچي اېښې داشين خال ستاپه جبين دی

زما زړه هم دغه له لاسه شين دی

ستا اېل کښې پې سل زړونه دي پييلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی

جوړه شوی پې دلرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهېږم

که زما دزړه په سروينو رنګين دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورلېږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت يې

په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی

خدای دې ستاته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازمېرمنې

ورورډې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستۍ کښې اېل وشکاوه له ياره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندوميندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواړه نه پېژنم یم دماشوم په مثال
خوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدو دارنه لرم
نه راستنېږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

ښومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شوندې دې سرې وي
زه یم اوتـه یې نازونخرې وي
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي زه حيا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شي مهربانه اودلداري کړې

خومره به نبه وي، خومره به نبه وي

چي مې حياشي لږ غوندي لري

زه درنزدي شم ته واېي لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به نبه وي، خومره به نبه وي

چي ستا په غاړه وي امېلونه

زه دي وربل کښي ږدمه ګلونه

ته راته واېي دزړه حالونه

خومره به نبه وي، خومره به نبه وي

چي درته وايم په مايي ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته واېي نه يم دومره ارزانه

خومره به نبه وي، خومره به نبه وي

چي شم بخوده اوهرخه وايم

ډيره دي زياته له حده ستايم

ته راته وايي چي زه خوستا يم

خومره به نبه وي، خومره به نبه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانوېمه

سکنی ورودعاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاورویيدا

دلاس نیالګیۍ ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېروېریدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوریې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولو پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه یمه منکر په مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګو که دزړه ده نه پوهېږمه
بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبر پرده مې لېږ غوندې چې جګه کړه
نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګار شومه
نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاره درته ولاړدي تېټ سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي
ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
دېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی

تعبيرې کړی ما، په ظالمانو به چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشوندودپاسه مې پېزوان ليدلی دی

زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې اېسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی

که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه
تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم
ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي
دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتو بانـدې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې دېوې منـدې میـدان وګڼه

شکایت نکـړم لـه آسمانه څـه ګیلـه نلـرم

زما لـه لاسه دفلک څیرې ګریوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکـړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوی

چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصیږم دلښکروپه زور

دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې لیوني ډېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه

څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجمال ډېوه شوه بله پتنګان شوه پیدا

لومړی پتنګ دغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګى نه بې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې توبې شوې دخداى په لاركښې جنتونه جوړشوه

چې سرمى تيټ کړخپل ګريوان ته دمعناپه لټون
له يوه خاخکى راته لوى دريابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لوري
شعوربيناشو ذوق پيداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادى ته مې کړه مخه ټول جهان شوګلزار
له سپېروخاوروښايسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپين ما چې په نظردمحبت وليدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږکړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مريونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوى حکمت دى

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دى

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دى

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چاباندې رواکله حکومت دى

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دى

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دى

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوى عزت دخپل وطن اوقام خدمت دى

چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو

په دې رازښه پوهېدلى نن" الفت" دى

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې یودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري یوشان دي

خوراک دیوه هره شپه نرۍ وریجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشیان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی بې پیتې وي دوی شوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخیږي

مېوې لمدې اووچې پکښې هروخت پیداکیږي

دښارمامورین واړه دهغه کورکښې عذریږي

دښې ډوډۍ صفت بې مجلسونوکښې تل کیږي

سهار بې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي
په هره ورځ پیروی شیرچایونه په چرګۍ وي

دابل مامورکره کله سابه کله ښورواوي

په میاشت کښې دې یو دوه ځله نرۍ وریجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

یوه تنخوا تربلې نه رسیږي حال بې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووایي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه ېې کوو مکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهېږم څه پرې کېږي

سم نشي درېدلی ډېرکرېږي اوټېټېږي

سرټیټ غاړه کږه شي لاس سينې نه نه بېلېږي

اوضاع اوحرکات ېې ټيټ اوپست رامعلومېږي

زمونږ په مامورینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټوو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وېښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحـــق جذبـــه ده چـــې پـــه ځـــوی دپلاربوتـــان مـــاتوي

یـــوه ســـرې بانـــدې طلســـم دجهـــان مـــاتوي

دســـکندرله ســـده تینـــګ دی یوپـــه ســـله تقلیـــد

دارازســـدونه خاونـــدان دتینـــګ ایمـــان مـــاتوي

دخـــوف اوطمـــع محبـــت اوعـــداوت قیدونـــه

کـــه هرچامـــات کـــړه هغـــه مکردشـــیطان مـــاتوي

دافلاطـــون پـــه حکمـــت نـــه کېـــږي دحـــق پالنـــه

لښـــکر دظلـــم ومعصـــیت ابـــن عمـــران مـــاتوي

پـــه عقـــل نشـــي لـــوی کارونـــه پـــه جـــذباتوکیږي

بدنظامونـــه دجنـــون اوعشـــق طوفـــان مـــاتوي

دپلارنیکـــه پـــه قـــدم مـــه ځـــه حقیقـــت پســـې ځـــه!

هغـــه دودپرېـــږده چـــې حکمونـــه دقـــرآن مـــاتوي

خپلوپردونـــه مجردشـــه لحاظونـــه مـــه کـــړه
دحـــق ورمیږمراعاتونـــه دانســـان مـــاتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

کـــه ځنـــدېږ کلـــه جـــامې خپلـــې لـــه خـــاورو

تـــه پـــوهېږې؟ چـــې ګردونوکښـــې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې یومېلمه له کوم هېواده
چې پې خپل کالي څنډلی په څووارو

(۲)

له کوم لوری راروان یوجهانګردو
مخ اوښت باندې پې پروت دلاري ګردو
ماوې څه دې ولیدل په دې جهان کښې
ویلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پیداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه
یوخوورځې پې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت پې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي پې لا آثارو
یومرغه په دېوا ل ناست داپې ګفتارو
دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په یووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي
یابخارله دریابونوپه هواشي
یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو
یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونو دکړي ملتونه
په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه
د افرادو دعروج هسې مثال دی
لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی
دملت اجماع قانون دشریعت دی
پس دخدای اودرسول له امرونهی
دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که خه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې

علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده

په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زیرنده دغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي

سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانــدي کارکول دی
خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم
دښایست قدرمې هیچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش دیوه تن بت پرستي ده
دمسلک پیروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې یوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسي ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند وارړه خوندونه
چې خوک نه ویني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځینې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړینه ږیره نه شکول دي
که صحيح معنايي غواړې زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه وړکی هوسیږي

بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې

چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده

که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراومینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخووزره نه صبريږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکراو کار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانزدې کېږي کړي فکرونه
له دي فکراوسنجشه پيداکېږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکريوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په کودرپېغلومنګي خپل ډکول

يومنګی دډکېدووخت کښې ويل

تږي نه يواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غونډې ډکېږي

ورو ترږوله احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پړه نه شي اچولی

که په لوږه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلـــــــی واخیســــــــت اورلــــــــه لاســــــــه دانســــــان

دهقانه

(۱)

ســــــــتا دلاس ګـــــــل تـــــــه بلبلـــــــه خوشــــــــحالېږي
ســــــــــتاله باغـــــــــه دبهارورمــــــــــه تـــــــــاوېږي
ښایســـــــته جـــــــونې ږدي ســــــتاګلان وربــــــل کښــــــې
بوراګـــــــــان دې پـــــــه ګلونـــــــــو تېربــــــــــېږي

(۲)

ګـــــوره پـــــري نـــــږدې داځمکـــــه هســـــې شـــــاړه
دنیـــــاده ســـــتا دغـــــوایي پـــــه ښـــــکرولاړه
نـــــن ملاتیټـــــه کـــــړه خپـــــل کارتـــــه غفلـــــت مکـــــړه
بیـــــا پخپـــــل چمـــــن کښـــــې ګرځـــــه هســـــکه غـــــاړه

شعر

چـــې پـــه جهـــان کښـــې نـــوراني روښـــانه لمرپیداشـــو
فکـــر او ذوق ســـره یوځـــای شـــوه ښـــه نظرپیداشـــو
ښایســـت پـــې ولیـــده دعشـــق پکښـــې اثرپیداشـــو
لـــه دغـــو ټولونـــه بیاشـــعراو هنرپیداشـــو

مات ګودړی

(۱)

دګودړیـــــه غـــــاړه پـــــروت و مـــــات ګـــــودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی

دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم

یوي پېغلې په اوږوومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډیرمین په دې ګودردي یوځای شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لنډبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه

یوناڅاپه راپیداکوم لیونی شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندي

که له پاسه مې راغورځوي دلاندي

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميدي څوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخوره لوی حکمت دی
ژوند دپاره ډېرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې
خاوند ایښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی
مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي
په رښتیا که ته څه کارورځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپي او ورځې هغه سپين اوتورديوان دي

(۲)

څه چې غوښتي سليمان دسبا ښارنه

ته يې مومې دسبا ورځې له كارنه

دبلقيس تخت به دسترګو رپ كښې راوړی

دا اميدكيږي دشپو ورځوله زيارنه

حقيقت

(۱)

كبان وايي ژوندپيدادی له دريابه

سمندروايي چې دی داورله تابه

لټوي يې دهوامرغان هواكښې

حقيقت ورک دی ددهرله كتابه

(۲)

بلبل وايي د ګل رنګ دی دستايلو

نسيم وايي خوشبويي بويه دوړلو

فيصله درنګ وبوی شوله مشكله

سرګردانه كړ نسيم شوردبلبلو

(۳)

ځينې وايي غوټۍ خاندي هوسيږي

زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــــې نـــــــوروایي لــــــه ډېـــــرې زره تنګـــــــی نــــــه
زړه بـــــې چــــوي اوګریـــــوان یـــــې څیـــــری کېـــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــــــډای ثـــــــــــــــــواب دوړی مـــــــــــــــــېرول دی
دفقیرثــــــــــــواب روژې خــــــــــــدای تــــــــــه نیـــــــــول دی
غـــــــازي وژنـــــــــي بــــــــل ســــــــړی ثـــــــواب دپـــــــاره
دشــــــــــهیدثواب خپــــــل ځــــــان پـــــــه بــــــل وژل دی

دشاعرشعار

پـــــــه سرکښــــــــې فکــــــــردوطن پــــــــه زړه کښـــــــې مینــــــه دیــــــار
دزوراوظلـــــــــــــم لـــــــــــوی دښـــــــــمن دازادۍ طرفــــــــــدار
پــــــــه حــــــــق ویلومـــــــــــاتوي بــــــــت اوطلســــــــم دډار
شــــــاعر دپــــــــاره مناســــــــب دی همدغســــــــې شــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږېدلی دی.
پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمې دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډېر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډیوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه لیکل یا لیک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پیغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱۶- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پېښور ته تک د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تک د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تک د مستشرقينو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تک د دوستۍ ټولنې په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تک دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تک د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لېننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وينا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library